

**VIJEĆE NARODA REPUBLIKE SRPSKE
KLUB DELEGATA IZ REDA OSTALIH NARODA**

Broj 03 2-6-15/15
Banja Luka, 29.04.2015.godine

**USTAVNI SUD BIH
R. DŽ. Čauševića 6/III
71000 Sarajevo**

Predmet: Mišljenje-dostavlja se,

Veza: Vaš akt broj U 3/13 od 07.04.2015. godine

Poštovani,

Vezano za Vaš akt broj U 3/13 od 07.04. 2015. godine, kojim ste zatražili stručno pisano mišljenje, u skladu sa članom 16 stav (3) Pravila Ustavnog suda, u vezi sa ocjenom ustavnosti Zakona o praznicima Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 43/07) isto dostavljamo, kako slijedi:

Podnositelj ovog zahtjeva za ocjenu ustavnosti Zakona o praznicima Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 43/07) broj 01- 4/13 od 17.01.2013. godine, obrazlaže upućivanjem na odredbe člana I stav 2 Ustava BiH, člana 14 Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda, Protokola br. 12 uz Evropsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda, člana II/4 Ustava BiH i članova 1.1 i 2.1 a), b), c), d) i e) Međunarodne konvencije o ukidanju svih oblika rasne diskriminacije, a koje se odnose na zabranu diskriminacije, te s tim u vezi predlaže da se utvrdi neusaglašenost članova 2.b) i 3.b) pomenutog propisa sa Protokolom broj 12 uz Evropsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda i članom II/4 Ustava BiH.

S tim u vezi, pažljivo razmotrivši, navode iz predmetnog Zahtjeva, Klub Ostalih naroda Vijeća naroda Republike Srpske smatra da isti sadrži odredene formalno-pravne i materijalno-pravne nedostatke, na koje ćemo ovom prilikom skrenuti pažnju.

Naime, pored pogrešnog citiranja Ustava BiH, tj. pogrešnog prevoda njegovog teksta, primjećujemo da podnositelj zahtjeva nije u cijelosti citirao dijelove akta čiju ustavnost teži osporiti što bi moglo rezultirati nerazumijevanjem iz konteksta izvađenih odredaba pomenutog zakona, a što u najmanju ruku ukazuje na nepreciznost i nepotpunost ovog zahtjeva.

Osim toga, podnositelj, nepotrebno aludira na raniji „drugačiji tretman“ Bošnjaka, Hrvata i Ostalih naroda u Republici Srpskoj, te citira akte koji su u ranijem periodu stavljeni van snage. Izvodeći tezu o „namjeri da se formira država dominantno jednog - srpskog naroda uz apsolutno isključivanje i diskriminaciju svih drugih naroda i gaženje njihovih prava“, u kom dijelu zahtjev smatramo potpuno neopravdanim, budući da je članom 10 važećeg Ustava Republike Srpske jasno i nedvosmisleno propisano da su: „*Gradani Republike ravnopravni u slobodama, pravima i dužnostima, jednaki su pred zakonom i uživaju istu pravnu zaštitu bez*

obzira na rasu, pol, jezik, nacionalnu pripadnost, veroispovest, socijalno poreklo, rođenje, obrazovanje, imovno stanje, političko ili drugo uverenje, društveni položaj ili drugo lično svojstvo“, te da je članom 1 stav 4 garantovano da „*Srbi, Bošnjaci i Hrvati kao konstitutivni narodi, ostali i građani ravnopravno i bez diskriminacije učestvuju u vršenju vlasti u Republici Srpskoj.*“

Svojim zahtjevom podnosič zahtjeva iznosi i niz stavova kojima se iskazuje netrpeljivost i vrijeđaju nacionalna osjećanja, najviše Srba kao jednog od konstitutivnih naroda, ali i ostalih naroda koji su u vrijeme ratnih dešavanja živjeli na prostorima BiH.

Također, a u vezi sa iznošenjem istorijskih događaja u zahtjevu, osvrnućemo se na dva navoda koja nisu pravno utemeljena, a odnose se na proglašavanje nevažećim propisa Republike Srpske od strane tadašnjeg Suda BiH iz oktobra 1992. godine, što u kontekstu kako tadašnje, tako ni današnje institucionalne strukture na teritoriji BiH- nije prihvatljivo budući da se propisi donijeti od strane organa RBiH nisu mogli i ne mogu se primjenjivati na teritoriji Republike Srpske. U vezi s tim se može tumačiti citirani član I/2 Aneksa 2 na Ustav BiH kojim je propisano: „*Svi zakoni, propisi i sudske poslovničice, koji su na snazi na teritoriji BiH, u trenutku kada Ustav stupa na snagu, ostaće na snazi u onoj mjeri u kojoj nisu u suprotnosti sa Ustavom...*“¹ na način da se svi propisi koji važe na teritorijama Republike Srpske i nekadašnje RBiH na istima nastavljaju primjenjivati, osim u slučaju da nadležni organ vlasti drugačije odredi. U istoj je vezi i druga pravna nedosljednost oličena u navodu podnosiča zahtjeva prema kojem Republika Srpska „nije postojala“ do 14.12.1995. što je pravno neodrživostanovište iz više razloga. Prije svega Republika Srpska je bila strana u pregovorima i zaključenju Ženevske- Njujorških sporazuma iz septembra 1995. godine koji sadrže osnovne dogovorene principe² i koji su prethodili zaključenju Opštег okvirnog sporazuma za mir u BiH, dok je delegacija Savezne Republike Jugoslavije bila ovlaštena da u ime Republike Srpske potpiše dijelove mirovnog plana koji se odnose na Republiku Srpsku, a sama Republika Srpska potpisnica je svih aneksa Opštег okvirnog sporazuma za mir u BiH te kao takva predstavlja stranu u međunarodnom sporazumu čiji je Ustav BiH sastavni dio. Da nije postojala, Republika Srpska ne bi mogla u datom kapacitetu i ravnopravno učestvovati u formiranju današnje BiH unoseći svoju strukturu i važeće propise u novu državnu zajednicu.

Pomenuto iznosimo kako bismo skrenuli pažnju na paušalnost, uopštenost, pa i uvrjedljivost navoda iznijetih u zahtjevu ponosiča koji je istima vjerovatno nastojao nadoknaditi nedostatak činjenica i dokaza na kojima bi zasnovao svoj zahtjev. S tim u vezi pozivamo se na član 19 stav 1 alineja 4 Pravila Ustavnog suda prema kojim zahtjev iz člana IV/3 a) Ustava treba da sadrži između ostalog „*navode, dokaze i činjenice na kojima se zahtjev zasniva*“, te smatramo da je imajući u vidu nedostatak istih u predmetnom zahtjevu upitno da li su uopšte ispunjeni uslovi za dopustivost ovog zahtjeva, u skladu sa Pravilima Suda.

Pored navedenog, imajući u vidu član 32 Pravila Ustavnog suda BiH prema kojima: „*Sud ispituje postoje li samo one povrede koje su iznesene u zahtjevu*“ skloni smo zaključiti da isto, u skladu i konekciji sa ostalim odredbama Pravila suda implicira da je zahtjevom potrebno precizirati i definisati prirodu povrede na koju se podnosič zahtjeva poziva, te svoju tvrdnju potkrijepiti i adekvatno obrazložiti, kako bi Sud uopšte mogao pristupiti ocjeni da li ista postoji ili ne. Ovakva odredba svakako s razlogom ima svoje mjesto u Pravilima Suda, budući da, bi u suprotnom, Sud mogao biti izložen brojnim zahtjevima za ispitivanje ustavnosti i utvrđivanju eventualnih povreda u svakom slučaju kada se nekome čini da određen propis nije

¹ Pod formulacijom „*teritorij BiH*“ misli se na geografski prostor, bez navođenja Republike BiH.

² Prema tački 2 Ženevskih principa od 8.9.1995. godine: „*BiH će se sastojati od dva entiteta, Federacije BiH koja je osnovana vašingtonskim sporazumom i Republike Srpske.*“ i tački 2.2. „*Svaki entitet će nastaiti da postoji u skladu sa svojim sadašnjim Ustavom (koji će se izmeniti i dopuniti u skladu sa osnovnim principima).*“

u skladu sa duhom Ustava ili međunarodnih konvencija, Aneksom 1 Ustava preuzetih u pravne sisteme BiH. To se odnosi i na osjećaj ugroženosti ili ogorčenja koji je posljedica nesrećnih zbivanja zajedničke, bliske prošlosti, a koji ne bi smio biti osnov za osporavanje akata usvojenih u skladu sa demokratskim principima i Ustavom i zakonom predviđenim procedurama, niti biti mehanizam vršenja pritiska na nosioce pravosudnih funkcija čiji je jedan od osnovnih zadataka da doprinesu izgradnji atmosfere pomirenja, međusobnog uvažavanja i razvoja demokratskih odnosa te zajednice koja se zasniva na vladavini prava.

S tim u vezi, a imajući u vidu da je tekstom zahtjeva podnositelj izašao iz pravnih okvira za utvrđivanje ustavnosti odredbi Zakona, na više načina iznoseći stavove netrpeljivosti, te uvezši u obzir nepotkrepljenost predmetnog zahtjeva, smatramo da bi Sud ulaženjem u meritorno odlučivanje o predmetnom zahtjevu na određen način dao primat političkom naspram pravnih argumenata, dokaza i činjenica, a na kojima pravno valjan zahtjev za ocjenu ustavnosti ne bi smio biti zasnovan.

Prethodno iznijeto mišljenje o nedovoljnosti izloženih dokaza na kojima se zahtjev zasniva, dopunjavamo stavom, da je, uvidom podneseni zahtjev nemoguće utvrditi na koja se konkretna prava i slobode odnosi eventualna povreda, tj. diskriminacija koju Zakon o praznicima Republike Srpske predstavlja i u odnosu na koja tačno lica, grupe ili narode. Naime, u skladu sa citiranim odredbama Europske konvencije o ljudskim pravima i njenog Protokola br. 12, za utvrđivanje postojanja diskriminacije ili povrede nekog od ljudskih prava i sloboda, u najmanju ruku je potrebno da je dato pravo Konvencijom garantovano i zakonom određeno, a na šta nije precizno ukazano, niti je takva tvrdnja dokazima potkrepljena. Takođe, vezano za odrebe Međunarodne konvencije o ukidanju svih oblika rasne diskriminacije, iz obrazloženja podnosioca nemoguće je ustanoviti na koji to način Zakon o praznicima Republike Srpske „razlikuje, isključuje, ograničava ili daje prvenstvo“ bilo kome sa svrhom ili rezultatom koji „narušavaju ili kompromituju uživanje ili vršenje, pod jednakim uslovima, ljudskih prava i osnovnih sloboda“ u bilo kojoj oblasti života.

Nadalje ostavivši po stranu formalne nedostatke i pitanje dopustivosti zahtjeva, iznijećemo dodatne činjenice zbog kojih predmetni zahtjev smatramo neosnovanim, a koje se u najvećoj mjeri tiču samog praznika Dana Republike kako je propisan Zakonom o praznicima Republike Srpske te samog načina obilježavanja istog.

Prije svega radi se o očiglednoj neosnovnosti dovođenja u pitanje ustavnosti člana 2.b) Zakona o praznicima Republike Srpske budući da je obilježavanje Dana Republike od strane formalnopravno priznatog jednog od dva ravnopravna Entiteta BiH, pravo za čije propisivanje neosporni ustavni osnov i nadležnost imaju institucije Republike Srpske. Slična praksa postoji u gotovo svakoj od federalnih jedinica modernih složenih država pa čak i drugih unutrašnjih jedinica – kantona, gradova, te manjih zajednica u skladu sa relevantnim unutrašnjim i međunarodnim propisima.

Takođe posmatrajući nazive praznika i propisane datume njihovog obilježavanja, nemoguće je uočiti diskriminirajući odnos prema bilo kojem narodu koji živi u Republici Srpskoj, budući da je Dan Republike među nekolicinom drugih, članom 3.b) Zakona propisan kao republički praznik na čije se obilježavanje i svetkovanje, bez ikakve diskriminacije i razlike, pozivaju uzeti učešće svi građani, te predstavnici svih konstitutivnih i ostalih naroda, političkih, vjerskih i drugih zajednica iz Republike Srpske. Povrh toga, zbog tekstom Zakona izvršenog jasnog razdvajanja republičkih i vjerskih praznika, a kojima se, opet bez ikakve diskriminacije i razlike, svim građanima omogućava proslavljanje vjerskih praznika po vlastitom izboru, neosnovano je tvrditi da se Dan Republike, proslavlja kao vjerski praznik pripadnika pravoslavne vjeroispovijesti (koji svakako nisu samo srpske nacionalnosti), ili da se istima vrši bilo kakav vid diskriminacije.

Na kraju, imajući u vidu da se u zahtjevu pominje i procedura donošenja ovog Zakona, smatramo važnim skrenuti pažnju da, osim činjenice, da su u proceduri parlamentarnog donošenja Zakona o praznicima Republike Srpske, održanoj u skladu sa propisima i strukturom zakonodavnih tijela Republike Srpske uskladenih sa Odlukom Ustavnog suda BiH o konstitutivnosti naroda, učestvovali predstavnici svih konstitutivnih i Ostalih naroda. U vidu treba imati i da je Ustavni sud Republike Srpske, kao nadležni organ za odlučivanje o pitanjima vitalnog nacionalnog interesa svih konstitutivnih naroda u Republici Srpskoj, odlučujući o zahtjevu Kluba Bošnjaka Vijeća naroda Republike Srpske isti proglašio neprihvatljivim, između ostalog, zbog toga što podnositac „nije konkretizovao u čemu se sastoji povreda vitalnog nacionalnog interesa“. Budući da je u predmetnom zahtjevu, uz određeni broj nepotrebnih i nedokazanih tvrdnji iznijet samo uopšteni navod o postojanju diskriminacije, bez pojašnjenja i preciznijeg pravnog obrazloženja, te navođenja osnova i predmeta diskriminacije, držimo da se zahtjev gospodina Izetbegovića ne može smatrati osnovanim.

Imajući u vidu sve navedeno, Klub Ostalih naroda Vijeća naroda Republike Srpske smatra da se odredbama Zakona o praznicima Republike Srpske koji su predmet ocjene ustavnosti ne dira u prava građana Republike Srpske, te da su navedene odredbe i Zakon u cijelosti u skladu sa Ustavom i najvišim principima zaštite osnovnih ljudskih prava i sloboda, kao i da isti ni na koji način ne diskriminiše građane iz reda konstitutivnih ili ostalih naroda.

S poštovanjem,

Predsjednik Kluba Ostalih naroda
Dubravka Macanović

REPUBLIKA SRPSKA
VIJEĆE NARODA
Klub delegata iz reda srpskog naroda

Broj: 03.2-3-10/15-1
Banja Luka, 23. april 2015. godine

USTAVNI SUD BOSNE I HERCEGOVINE

Predmet: Stručno mišljenje vezano za predmet broj Y 3/13.

Poštovani,

Klub delegata iz reda srpskog naroda u Vijeću naroda Republike Srpske, na Osmoj redovnoj sjednici održanoj 23. aprila 2015. godine donio je jednoglasan zaključak vezano za predmet broj Y 3/13.

Klub delegata iz reda srpskog naroda smatra da je Zakon o praznicima Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj: 43/07) u skladu sa Ustavom Bosne i Hercegovine .

S poštovanjem,

PREDSJEDNIK KLUBA

Pero Pemrović

REPUBLIKA SRPSKA
VIJEĆE NARODA
Klub delegata iz reda srpskog naroda

Broj: 03.2-3-10/15-1
Banja Luka, 05. maj 2015. godine

USTAVNI SUD BOSNE I HERCEGOVINE

Predmet: Dopuna stručnog mišljenja broj: 03.2-3-10/15 od 23.04. 2015. godine;

Poštovani,

Klub delegata iz reda srpskog naroda u Vijeću naroda Republike Srpske, dana 23.04.2015. godine dostavio je ovom sudu stručno mišljenje vezano za predmet broj: Y3/13. Ovim putem dostavljamo vam i dopunu stručnog mišljenja broj: 03.2.-3-10/15.

Delegati Kluba iz reda srpskog naroda također su zauzeli stav kojim se slažu sa navodima iz dostavljenog mišljenja Kluba delegata iz reda Ostalih naroda u Vijeću naroda Republike Srpske, broj 03.2-6-15/15 od 29. aprila 2015. godine.

Odgovorom Narodne skupštine Republike Srpske, broj: 01-201/13 od 12. februara 2013. godine, dato je detaljno obrazloženja stavova predstavnika Republike Srpske na sve navode iz pomenutog Zahtjeva za ocjenu ustavnosti, te smatramo da bi i naše dodatno obrazloženje istih bilo suvišno u ovom slučaju.

S poštovanjem

PREDSJEDNIK KLUBA

Pero Pemrović

REPUBLIKA SRPSKA
VIJEĆE NARODA
Klub izaslanika iz reda hrvatskog naroda

Broj: 03.2-4-23/15
Banja Luka, 05. svibnja 2015. godine

USTAVNI SUD BOSNE I HERCEGOVINE
Ul. R. Dž. Čauševića 6/III
71000 Sarajevo

Predmet: Mišljenje-dostavlja se

U vezi sa Vašim aktom broj: U3/13 od 07. travnja 2015. godine, koji je zaprimljen u Vijeće naroda Republike Srpske, dana 08. travnja 2015. godine, u skladu sa članom 16. stav 3. Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, dostavljamo Vam mišljenje Kluba izaslanika iz reda hrvatskog naroda u Vijeću naroda Republike Srpske.

Na ovoj sjednici Kluba održanoj 27. travnja 2015. godine, izaslanici su razmatrali Zahtjev za ocjenu ustavnosti člana 2.b) i člana 3.b) Zakona o praznicima Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj: 43/07) i zauzeli su stav kojim se slažu sa navodima iz dostavljenog mišljenja Kluba delegata iz reda Ostalih naroda u Vijeću naroda Republike Srpske, broj 03.2-6-15/15 od 29. travnja 2015. godine.

Također, Klub izaslanika smatra da je odgovor Narodne skupštine Republike Srpske, broj: 01-201/13 od 12. veljače 2013. godine, dao detaljan odgovor na sve naovde iz pomenuto Zahtjeva za ocjenu ustavnosti, te smatramo da bi naše dodatno obrazlaganje istih bilo suvišno u ovom slučaju.

S poštovanjem

PREDSJEDNIK KLUBA
HRVATA
Ivo Kamenjašević